

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Anatolie Țurcan

Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas, Galina Stratulat, Victor Burduh

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpatul Bejenaru Radic și de avocatul Scutaru Ana în numele acestuia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 iunie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Bejenaru Radic xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar din xxxx xxxx, domiciliat în
mun. xxxx str. xxxx nr.xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.11.2008 – 20.06.2013;

Instanța de apel: 11.07.2013 – 21.11.2013;

24.07.2014 – 16.12.2015;

30.12.2016 – 19.01.2018;

Instanța de recurs: 03.03.2014– 01.07.2014;

14.03.2016 – 13.09.2016;

12.04.2018 – 05.11.2018.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 iunie 2013, Bejenaru Radic a fost condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa activitate de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 1 an.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Prin aceeași sentință, Bejenaru Radica fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind încasat de la Bejenaru Radic în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe, prejudiciul material în sumă de 43.929, 27 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, a constatat că Bejenaru Radic, a fost pus sub învinuire de organul de urmărire penală, precum că urmărind scopul dobândirii ilicite a

bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere la 5 septembrie 2006, activând în calitate de administrator la ÎI „Străisteanu Daniela”, cu adresa juridică s. Țigănești, r-nul Strășeni și având în folosință automobilul de model Opel Vectra, cu n/î xxxx, care împreună cu actele era transmis lui pentru folosire în interesele de serviciu de către cet. Străisteanu Gheorghe, cunoscând cu certitudine că ultimul este arestat pe cauză penală, a telefonat-o pe Bectaraș Natalia, pe numele căreia era înregistrat automobilul Opel Vectra și care putea să-i elibereze o procură ce-i da dreptul de a efectua tranzacții cu autoturismul menționat și a convenit la o întâlnire cu ultima către data de 08.09.2006 pentru a-i fi eliberată procură pe acest autoturism.

În vederea realizării intenției sale criminale, la 08.09.2006, întâlnindu-se cu cet. Bectaraș Natalia în apropierea biroului notarial privat ”Danu Inga”, situat în or. Chișinău, str. Calea Ieșilor 8, i-a comunicat acesteia că urgent are nevoie de procură în interesele firmei în care activează, concomitent prezentându-i ultimei actele de pe automobilul Opel Vectra cu n/î XXXX și înșelând-o pe aceasta că este proprietarul mijlocului de transport menționat, a făcut-o pe Bectaraș Natalia să creadă în afirmațiile lui Bejenaru Radic și să-i elibereze procură pe numele lui.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la data de 09.09.2006, Bejenaru Radic, a înregistrat automobilul Opel Vectra, cu n/î XXXX pe numele cet. Mațoc Maria, iar ulterior automobilul a fost realizat altor persoane în vederea ascunderii urmelor infracțiunii.

Prin acțiunile infracționale ale lui Bejenaru Radic, părții vătămate Străisteanu Gheorghe i-a fost cauzat o daună materială considerabilă în sumă de 4000 dolari, care la momentul comiterii infracțiunii conform cursului valutar al BNM echivala cu suma de 53 240 lei.

Acțiunile lui Bejenaru Radic pe acest episod au fost încadrate în baza art.195 alin.(1) Cod penal, însușirea în proporții mari a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și folosirea situației de serviciu.

Tot el, Bejenaru Radic este învinuit că, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada 26.04.2006-05.06.2006, activând în calitate de administrator al ÎI „Străisteanu Daniela” la centrul Turistic din s. Țigănești, r-nul Strășeni, sub pretextul de a procura un năvod pentru pescuit, a însușit de la Străisteanu Gheorghe bani în sumă de 35.080 lei, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Acțiunile lui Bejenaru Radic pe acest episod au fost încadrate în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal, escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

2.1.În procesul examinării cauzei la 21.06.2011, acuzatorul de stat a înaintat învinuire în sensul agravării, conform căreia acțiunile lui Bejenaru Radic pe primul episod a fost calificat în baza art.190 alin.(4) Cod penal - escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari, iar pe al doilea episod au fost încadrate în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal, escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3.Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. *Procurorul*, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care

Bejenaru Radic să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal (pe ambele episoade), la 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, invocând că:

- prin probele prezentate de acuzator și examinate în cadrul ședinței de judecată a fost dovedită vinovăția inculpatului Bejenaru Radic, deoarece instanța incorect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept pe al doilea episod;

- vinovăția inculpatului Bejenaru Radic în săvârșirea infracțiunii incriminate pe ambele episoade a fost dovedită pe deplin prin suportul probator acumulat pe parcursul procesului penal, pe care partea acuzării îl consideră ca complet și administrat fără careva derogări;

- vina inculpatului este demonstrată prin: declarațiile părții vătămate Străisteanu Gheorghe, declarațiile martorilor și prin materialele dosarului;

- în probarea faptului intenției inculpatului de a înșela partea vătămată din start, statuează și probele cercetate pe primul episod care în coroborare cu toate în ansamblu indică direct asupra faptului că inculpatul abuzând de încrederea acordată din start a avut intenția de a nu și onora obligațiunile asumate față de ultima și de a înșela cu scopul de a însuși banii încasați;

- la baza sentinței prin care a fost achitat inculpatul pe cel de a-1 doilea episod nu au fost combătute probele acuzării și s-au făcut concluzii subiective, neavând în fapt careva probe certe ce ar combate probele acuzării, nu s-a ținut cont la justa valoarea de criteriile de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal și s-a aplicat inculpatului o pedeapsa inechitabilă, în condițiile în care inculpatul în pofida faptului că nu a recunoscut infracțiunea imputată, dar nici nu a întreprins careva acțiuni în vederea restituirii prejudiciului cauzat.

3.2. Părțile vătămate Străisteanu Gheorghe și Străisteanu Natalia, care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Bejenaru Radic să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, iar acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Străisteanu Gheorghe să fie admisă integral.

În susținerea cerințelor sale apelanții au invocate că:

- instanța a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului și nu a ținut cont de comportamentul lui la faza săvârșirii infracțiunii, perioada efectuării urmăririi penale, cât și în instanța de judecată - inculpatul, în permanență, a depus maximum efort de a nu fi descoperită crima săvârșită, s-a eschivat de la răspunderea penală și nu a recunoscut, nu a recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate nici până în prezent, pe o perioadă destul de îndelungată (7 ani), creându-i părții vătămate impedimente serioase în ce privește folosirea proprietății private și astfel, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante;

- inculpatul Bejenaru Radic incorect a fost achitat pe art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal (epizodul din 26.04.2006 - 05.06.2006) - faptul însușirii sumei de 35 080 lei, sub pretextul de a cumpăra un năvod de pescuit. Cu toate că inculpatul a negat în permanență faptul primirii diverselor sume de bani, acest episod, în opinia părții vătămate, și-a găsit confirmarea în instanța de judecată prin depozițiile martorilor și prin înscrisurile care aparțin lui Bejenaru Radic, confirmate prin raportul de expertiză;

- instanța incorect a exclus din suma prejudiciului cauzat de inculpat cu aplicarea prevederilor art.619, 1422, 1423 din Codul Civil, deoarece inculpatul, săvârșind intenționat aceste două episoade de escrocherie, și-a dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii

sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și le-a dorit, în mod conștient, admitând survenirea acestor urmări. Deci, Bejenaru conștientizează din 2006 că a acționat contrar legii și a păgubit partea vătămată, fără a-și recunoaște vina și a repara prejudiciul cauzat benevol;

- prin prisma reparării prejudiciului cauzat părții vătămate, instanța nu și-a argumentat convingător poziția, iar trimiterile la unele prevederi din Codul Civil, nu sunt corelate cu probe și argumente.

3.3. *Avocatul Nelly Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Bejenaru Radic*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care în temeiul art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, procesul penal în privința inculpatului în baza art.190 alin.(2) Cod penal, pe episodul înstrăinării automobilul de model Opel Vectra să fie încetat, deoarece există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra lui Bejenaru Radic pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, invocând că:

- la emiterea sentinței, instanța de judecată a ignorat prevederile art.22 alin.(2) Cod de procedură penală, care stipulează că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă. Scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor, când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă;

- hotărârea organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală sau de încetare a urmăririi penale, precum și hotărârea judecătorească definitivă, împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o învinuire mai gravă sau stabilirea unei pedepse mai aspre pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea pronunțată;

- dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori este un principiu al reglementării raporturilor de drept și procedură penală;

- este ilegală și ordonanța de punere sub învinuire din 01 noiembrie 2008, emisă de procurorul Procuraturii Strășeni Lisnic Andrei, prin care la 12 noiembrie 2008, Bejenaru Radic a fost pus sub învinuire, conform art.195 alin.(1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2013 a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Bejenaru Radic și admise apelurile procurorului și a părților vătămate Străisteanu Gheorghe și Străisteanu Natalia, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bejenaru Radic a fost condamnat în baza art.190 alin.(4) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități ce țin de domeniul financiar-comercial pe un termen de 3 ani.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat de la Bejenaru Radic în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe, prejudiciul material în sumă de 88.320 lei și prejudiciul moral în sumă de 3.000 lei.

4.1. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a menționat că analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a constatat în fapt că, Bejenaru Radic,

urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, la 5 septembrie 2006, activând în calitate de administrator la ÎI „Străisteanu Daniela” cu adresa juridică s. Țigănești, r-nul Strășeni și având în folosință automobilul de model Opel Vectra, cu n/î XXXX, care împreună cu actele era transmis lui pentru folosire în interesele de serviciu de către cet. Străisteanu Gheorghe, cunoscând cu certitudine că ultimul este arestat pe cauză penală, a telefonat pe Bectaraș N., pe numele căreia era înregistrat automobil Opel Vectra și care putea să-i elibereze o procură ce-i da dreptul de a efectua tranzacții cu autoturismul menționat și a convenit la o întâlnire cu ultima la 08.09.2006 pentru a-i fi eliberată procură pe acest autoturism.

În vederea realizării intenției sale criminale, la 08.09.2006, întâlnindu-se cu cet. Bectaraș N. în apropierea biroului notarial privat ”Danu Inga”, situat în mun. Chișinău str. Calea Ieșilor 8, i-a comunicat acesteia că urgent are nevoie de procură în interesele firmei în care activează, concomitent prezentându-i ultimei actele de pe automobilul Opel Vectra cu n/î XXXX și înșelând-o pe aceasta că este proprietarul mijlocului de transport menționat, a făcut-o pe Bectaraș N. să creadă în afirmațiile lui Bejenaru R. și să-i elibereze procură pe numele lui.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la 09.09.2006, R. Bejenaru, a înregistrat automobilul Opel Vectra, cu n/î XXXX, pe numele cet. Mațoc M., iar ulterior automobilul a fost realizat altor persoane în vederea ascunderii urmelor infracțiunii.

Prin acțiunile intenționate ale lui Bejenaru Radic, părții vătămate Străisteanu Gh. i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 4.000 dolari SUA, care la momentul comiterii infracțiunii conform cursului valutar al BNM echivala cu suma de 53.240 lei.

Tot Bejenaru Radic, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada 26.04.2006-05.06.2006 activând în calitate de administrator al ÎI „Străisteanu Daniela” la centrul Turistic din s. Țigănești r-nul Strășeni, sub pretextul de a procura un năvod pentru pescuit, a însușit de la Străisteanu Gh. bani în sumă de 35 080 lei, cauzându-i părți vătămate o pagubă materială considerabilă.

Astfel, necătând la faptul că inculpatul vina sa nu a recunoscut-o, vinovăția acestuia se întemeiază pe următoarele probe: declarațiile părților vătămate Străisteanu Gh., Străisteanu N.; declarațiile martorilor Străisteanu Daniela, Cîrjev Andrei, Patîrnice Anatol, Țigîrlaș Garic, Bectaraș Gheorghe, Boța Radj, Străisteanu Natalia, Cotelea Oleg, Șevțov Stepan, Dinu Andrei, precum și prin actele și documentele anexate la cauza penală, inclusiv: procurile înregistrate de notarul Inga Danu cu nr. 205 la 15.01.2005 și nr. 6033 la 08.09.2006; cererea depusă de Bectaraș N. notarului Inga Danu, înregistrată cu nr. 6618 la 26.09.2006; pașaportul tehnic eliberat la 09.09.2006 lui Mațoc M. pe autoturismul de model ”Opel Vectra” cu n/î xxxx; copia pașaportului tehnic eliberat pe numele lui Bectaraș N. pe automobilul model "Opel Vectra" cu n/î XXXX la 14.01.2004; copia autenticată a chitanței nr.037881 din 22.11.2005 Centrul tehnic și transport al DGLDA al MAI al RM; procesul-verbal din 11.08.2010 de ridicare a înscrisului și înscrisul; conținutul raportului de expertiză grafologică nr.2670 din 29 octombrie 2010.

Astfel, analizând obiectiv ansamblul de circumstanțe a cauzei, în raport cu probele prezentate instanța de apel a conchis că, argumentele acuzării cu privire la prezența în acțiunile inculpatului a semnelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal și-au găsit confirmare.

Instanța de apel a conchis, că din declarațiile părți vătămate Străisteanu Gheorghe date în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetărilor judecătorești precum și în instanța de apel, s-a constatat cu certitudine că lui Bejenaru Radic i-a fost transmisă de către Străisteanu Gheorghe suma 35 080 lei pentru procurarea năvodului, însă Bejenaru Radic nu și-a exercitat obligațiunile.

Declarațiile inculpatului Bejenaru Radic precum că Străisteanu Gheorghe urma să-i achite salariu de 1 000 dolari, instanța de apel le-a apreciat critic, or, careva probe în acest sens nu au fost prezentate instanței.

La fel, instanța de apel a menționat că, în cazul când una din părți, asumându-și angajamente, nu are posibilitate și nici dorință să le execute (în prealabil fiindu-i transmise bunuri de cealaltă parte, care astfel își pierde dreptul de proprietate asupra lor), este necesară intervenția legii penale.

Astfel, în esență, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civile se face luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor și prezenta disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezentei scopului de cupiditate.

Intenția inculpatului de a însuși prin înșelăciune și abuz de încredere mijloace bănești a apărut la ultimul înainte de intrarea în stăpânire asupra acestor bunuri, acest fapt fiind dovedit prin probe administrate.

Făptuitorul a indus victima în eroare, creîndu-i o falsă reprezentare a realității, privind procurarea năvodului, iar ulterior primirea banilor, acestea fiind însoțite de diferite tranșe de transmitere a banilor, astfel fiind realizată transmiterea voită, a bunului sau dreptului asupra lui.

Pentru prezenta elementelor infracțiunii de escrocherie nu are importanță metoda prin care s-a prezentat înșelăciunea sau abuzul de încredere, aceasta putea fi realizată pe cale verbală, în scris, ceea ce a fost întreprins de către inculpat.

Mai mult ca atât, inculpatul a avut destul timp pentru a restitui suma de bani părții vătămate, în cazul că nu a avut intenția de a însuși suma respectivă, ducând-o în eroare, referitor la procurarea năvodului.

Totodată, părțile vătămate au încercat să aplaneze situația cu inculpatul, solicitînd ca acesta să le restituie banii, însă ultimul se eschiva.

Numai după ce partea vătămată Straisteanu Gheorghe a înaintat o plîngere la poliție, pentru a restitui o parte din suma de bani pe care nejustificat a însușit-o. Toată atmosfera creată de către inculpat, era îndreptată exclusiv în scopul dobîndirii ilicite a averii proprietarului.

La fel, existența infracțiunii de escrocherie s-a manifestat și prin faptul că, victimele au fost induse în eroare prin reprezentarea greșită a situațiilor și împrejurărilor, intenția provocîndu-și efectul și anume că, părțile vătămate au transmis sumele de bani solicitate de inculpat.

Analizînd declarațiile inculpatului Bejenaru Radic, prin prisma prevederilor art.101 Cod procedură penală, instanța de apel le-a dat o apreciere critică, ca declarații ce nu corespund realității, făcute în scop de apărare și eschivare de la răspundere penală pentru fapta comisă, or aceste declarații pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care sunt coroborate cu

fapte sau împrejurări ce rezultă din ansamblul de probe existente în cauză.

Sub acest aspect declarațiile inculpatului Bejenaru Radic nu numai că nu coroborează cu fapte și împrejurări dovedite prin alte mijloace de probă, dar sunt combătute prin declarațiile părții vătămate și probele relatate mai sus.

La fel, au căzut sub critica instanței de apel și declarațiile martorilor Gîrlean Leonid, Bejenaru Petru și Spataru Boris care sunt în relații de prietenie, ca fiind făcute întru ușurarea situației în care s-a pomenit inculpatul.

Argumentele făcute de avocatul inculpatului privind adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal, deoarece există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra lui Bejenaru Radic pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, instanța de apel le-a considerat nefondate, deoarece prin încheierea judecătorului de instrucție din 20.10.2008 (f.d.45 vol. I), s-a anulat ordonanța procurorului din 30.09.2008, precum și ordonanța procurorului din 04.12.2008, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din 26.01.2009 (f.d.73-74 vol. I), precum și ordonanța procurorului din 17.02.2009, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din 07.04.2009 (f.d.101-102, vol. I), ca de altfel, și ordonanța procurorului din 03.06.2009, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din 06.07.2009 (f.d.128); ordonanța procurorului din 20.08.2009, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din 22.10.2009 (f.d.143-144, vol. I); ordonanța procurorului din 15.12.2009, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din 01.02.2010 (f.d.155-156, vol. I); ordonanța procurorului din 26.03.2010, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din 14.05.2010 (f.d.194, vol. I); ordonanța procurorului din 18.06.2010, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție din 20.07.2010 (f.d.9-10, vol. II).

Tot întru confirmarea vinovăției inculpatului, instanța de apel a menționat și faptul că, toate acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate în strictă conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, mai mult, aceste acțiuni nu au fost atacate în modul stabilit, în momentul în care s-ar fi presupus că au fost efectuate cu încălcări.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, iar admiterea acțiunii civile cu încasarea de la Bejenaru R. în folosul lui Străisteanu Gh. a sumei de 88 320 cu titlu de prejudiciu material și suma de 3.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, îi va aduce părții vătămate satisfacție echitabilă în raport cu circumstanțele infracțiunii.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. Avocatul Nelly Babcsinschi în numele inculpatului, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și nu au fost întrunite elementele infracțiunii pentru care inculpatul a fost condamnat.

Cu referire la episodul I: recurentul a reiterat motivele enunțate în cererea de apel precum că organului de urmărire penală ilegal prin ordonanțele sale din 27.03.2008, 12.07.2007, 06.06.2008 a anulat tot ordonanțele sale emise anterior de neîncepere a urmăririi penale și de

încetare a urmăririi penale în privința inculpatului R. Bejenaru, mai mult, ordonanța de punere sub învinuire contravine prevederilor art.282 alin.(1) Cod de procedură penală.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus și asupra faptului că organul de urmărire penală greșit a constatat precum că R. Bejenaru, fiind în calitate de administrator al ÎI ”Străisteanu Daniela,, prin însușire ilegală a înstrăinat automobilul Opel Vectra, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu de 3.000 dolari SUA, or, dreptul de proprietate a familiei Străisteanu asupra automobilului menționat nu se confirmă prin actele de înmatriculare a acestuia.

Recurentul a menționat că nici organul de urmărire penală nici instanțele de judecată nu au fost respectate prevederile art.22 alin.(2), 282 alin.(1), 287 alin.(4) Cod de procedură penală, art.7 alin.(2) Cod penal.

Cu referire la episodul II: Recurentul și-a exprimat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor făcută de către instanța de apel în decizia sa, și anume probele conținute la materialele cauzei nu confirmă altceva decât faptul că R. Bejenaru a activat în calitate de administrator al ÎI ”Străisteanu Daniela,, la centrul turistic din s. Țigănești r-nul Strășeni, or, prin înscrisul din materialele cauzei (vol. III, f.d. 24, 25), se confirmă transmiterea inculpatului anumitor sume de bani de 17.000 lei, 2.600 lei, 1490 lei, 5500 lei, în total suma de 35.080 lei, însă în ședința de judecată nu au fost administrate probe concludente care să confirme faptul că sumele de bani respective i-au fost transmise inculpatului anume pentru a cumpăra năvodul și acesta la rândul său nu și-a onorat obligațiunile.

Între declarațiile martorilor pe dosar sunt multe divergențe în sensul că, unii dintre ei confirmă faptul transmiterii banilor de către partea vătămată inculpatului iar nu au văzut năvodul pe teritoriul ÎI „Străisteanu Daniela”, iar alții declară că au văzut năvodul nou sau că cunosc faptul că inculpatul a cumpărat un năvod.

Recurentul susține că vinovăția inculpatul pe acest capăt de învinuire nu a fost confirmată incontestabil prin ansamblul de probe cercetate iar instanța de apel incorect a pronunțat o decizie de condamnare bazată pe presupuneri.

5.2. Inculpatul, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, deoarece instanțe au efectuat cercetarea judecătorească fără respectarea dispozițiilor procesual - penale privind administrarea probelor, fiind astfel încălcate prevederile art.art.101, 414, 417 Cod de procedură penală.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Recurentul a menționat că instanța de apel neîntemeiat a pus la baza deciziei de condamnare declarațiile părții vătămate, menționând că anterior acestui caz, în adresa procuraturii împotriva lui au fost înaintate mai multe plângeri din partea părții vătămate care au fost soldate cu emiterea ordonanțelor de neîncepere, încetare și chiar refuz în pornirea urmăririi penale.

Recurentul a invocat că instanțele de judecată au trecut cu vederea și simplul calcul matematic care a majorat suma prejudiciului cauzat părții vătămate, or, instanța de apel nu a luat în considerație că partea vătămată a dat depoziții contradictorii la fiecare etapă a procesului penal în privința sumei prejudiciului cauzat.

Instanța de apel neîntemeiat a pus la baza deciziei sale și declarațiile martorilor acuzării care sunt rudele apropiate ale părții vătămate Străisteanu N., Străisteanu G., Gîrju A., or, aceste declarații urmau a fi apreciate critic în coraport cu celelalte probe administrate în cauză. Martorii acuzării la fel ca și partea vătămată au depus declarații, sensul cărora diferă și se combate de la o etapă a procesului penal la alta.

În ce privește episodul cu sustragerea năvodului, recurentul a menționat că condamnarea lui pe acest capăt este una ilegală deoarece pe cauză sunt mai multe declarații ale martorilor care indică diferit la acest caz, toți au văzut transmiterea banilor individual pentru acest năvod, nu se indică concret câți bani au fost transmiși, care anume bancnotele, de care năvod era necesar de confecționat, lungimea, înălțimea lui, astfel, recipisa din materialele cauzei, nu coincide cu declarațiile martorilor pe dosar în ce privește data transmiterii banilor și anume, comparînd declarațiile martorilor acuzării cu înscrisurile din recipisă rezultă că ei nu puteau fi prezenți la transmiterea banilor pentru procurarea plasei pentru năvod.

Recurentul a mai supus criticii și faptul că în instanța de apel greșit a constatat în decizia sa numele inculpatului și anume în loc de Radic a indicat Petru.

În privința episodului II recurentul a invocat că el a vândut automobilul Opel Vectra, deoarece era proprietatea sa, ceia ce a fost confirmat și de martorii Țîgîrlaş, Șvețov, Bejenaru P, Gîrlean, Spataru și Mațoc, mai mult, însăși partea vătămată l-a îndrumat să vîndă automobilul în cauză și să-i restituie datoriile vis-a-vis de cunoscuții inculpatului. În final inculpatul a mai invocat că nici instanța de fond nici cea de apel nu s-a expus asupra solicitărilor lui privind examinarea plîngerilor sale adresate organului de urmărire penală, și respectiv remise instanțelor pentru soluționare pe motiv, că cauza deja era pe rolul instanțelor de judecată.

5.3. Avocatul Constantin Lazari în numele părților vătămate și părțile vătămate Străisteanu Gheorghe și Străisteanu Natalia, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, doar în partea ce se referă la neexpunerea de către instanța de apel asupra faptului nerespectării de către organul de urmărire penală și instanța de judecată a termenului rezonabil la examinarea și judecarea prezentei cauze penale, solicitînd emiterea unei încheieri judecătorești prin care să fie constatat încălcarea dreptului părților vătămate Străisteanu Gheorghe și Străisteanu Natalia la examinarea și judecarea prezentei cauze penale în termen rezonabil, în rest decizia instanței de apel să fie menținută fără modificări.

Recurentul a invocat că efectuarea urmăririi penale și judecarea cauzei care au durat mai mult de 7 ani, fiind ignorate în acest sens prevederile art.414, 422 Cod de procedură penală, precum și art.6 par.1 CEDO. (la 05.09.06 se consideră început procesul penal în cauză).

Totodată, recurenții au mai menționat că la materialele dosarului penal sunt anexate mai multe plângeri, cereri, înaintate de părțile vătămate împotriva ilegalităților organului de urmărire penală și a judecătorilor prin care li se solicită întreprinderea măsurilor necesare, potrivit legii, pentru a urgenta finisarea examinării și judecării cauzei penale, însă toate au fost respinse, iar tergiversarea cauzei le-a cauzat părților vătămate pierderi și cheltuieli materiale și morale deosebit de mari.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 iulie 2014, au fost admise recursurile cu casarea totală a deciziei instanței de apel și cauza a fost remisă la

rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea deciziei instanța de recurs a reținut că instanța de apel adoptând soluția de admitere a apelurilor declarate de procuror și de părțile vătămate, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare după o sentința de achitare (episodul II), și-a motivat decizia adoptată, inclusiv pe declarațiile acuzatorii ale mai multor martori printre care, N. Străisteanu, G. Țîgîrlaș, Gh. Bectaraș, R. Boța, O. Cotelea, S. Șvețov, A. Dinu, din lista probelor prezentată de procuror prin citire, astfel acești martori n-au fost audiați pe viu, mai mult, nu a fost audiată pe viu nici partea vătămată N. Străisteanu, declarațiile căreia figurează ca probă decisivă în cauză, astfel de hotărâre nu poate fi considerată ca una legală și întemeiată.

A mai reținut instanța de recurs că, instanța de apel a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a anulat achitarea lui R. Bejenaru și l-a condamnat pe acesta conform învinuirii aduse (episodul II), însă, la baza noii hotărâri au fost puse probe examinate nemijlocit doar de prima instanță. Instanța de apel nu a efectuat o verificare suplimentară și nemijlocită a ansamblului probator administrat în cauză, ci s-a limitat doar la reaprecierea probelor anexate.

Instanța de recurs a constatat că, potrivit procesului verbal al ședinței instanței de apel din 24.10.2013, 14.11.2013 (f.d.44-51) conform art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, la verificarea de către instanța de apel dacă sunt probe suplimentare acuzarea a menționat că nu sunt probe suplimentare, limitându-se doar la cercetarea probelor administrate în prima instanță care erau puse la baza deciziei de achitare a inculpatului.

În ce privește recursul ordinar declarat de părțile vătămate, instanța de recurs a menționat că și în acest caz instanța de apel nu a respectat prevederile legale, astfel, nu s-a expus asupra motivelor invocate în apelul părților vătămate referitor la termenul rezonabil de examinare a cauzei, pe când acest motiv era invocat în apel, ceea ce prezumă nerezolvarea fondului apelului.

Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Babcsinschi Nelly în numele inculpatului Bejenaru Radic și admise apelurile procurorului și a părților vătămate Străisteanu Gheorghe și Străisteanu Natalia, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Bejenaru Radic a fost condamnat în baza art.190 alin.(4) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul financiar-comercial pe un termen de 3 ani.

În baza art.385 Cod de procedură penală, a fost micșorat termenul închisorii, până la 7 ani.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat de la Bejenaru Radic în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe, prejudiciul material în sumă de 88 320 lei.

7.1. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a reținut că analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a concluzionat că vinovăția inculpatului Bejenaru Radic a fost dovedită și acțiunile lui se încadrează în limitele art.190

alin.(4) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

8.1. *Inculpatul Bejenaru Radic*, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- în instanța de apel, la ședința din 26.05.2015, a solicitat audierea pe viu a martorilor acuzării și anume: Spătaru Boris, Bejenaru Petru, Gîrlean Leonid și cercetarea probelor noi-martorii Zatic Alexei, Străisteanu Andrei, Zinoviev Constantin, însă instanța de apel a respins această solicitare pe motiv că Spătaru Boris, Bejenaru Petru, Gîrlean Leonid au fost audiați în prima instanță, iar martorii Zatic Alexei, Străisteanu Andrei, Zinoviev Constantin nu au fost audiați în prima instanță. Consideră, că prin refuz i-a fost încălcat dreptul la apărare;

- rejudecând cauza, nu au fost supuse verificării probele apărării, declarațiile martorilor acuzării urmează a fi apreciate critic;

- instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă declarațiilor inculpatului, prin care se confirmă nevinovăția acestuia, astfel s-a dat o prioritate nefondată probelor acuzării în detrimentul probelor apărării;

- instanța de apel a acordat prioritate declarațiilor părții vătămate și martorilor acuzării, fără a intra în esența declarațiilor inculpatului;

- la 16.12.2015, în ședința de judecată, fiind bolnav, a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru o altă dată, instanța de apel a respins demersul și nu s-a expus asupra acestuia.

8.2. *Avocatul Pavliuc Ghenadie în numele inculpatului Bejenaru Radic*, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului a invocat că:

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatului;

- instanța de apel a ignorat prevederile art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, și anume, hotărârea de condamnare a fost bazată pe presupuneri;

- instanța de apel și-a adoptat decizia fără respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, bazându-se doar pe probele acuzării, neluând în considerație probele apărării;

- la emiterea sentinței, instanța de judecată a ignorat prevederile art.22 alin.(2) Cod de procedură penală, care stipulează că nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă. Scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale împiedică punerea repetată sub învinuire a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor, când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă;

- a fost încălcat Protocolul adițional nr.7 la CEDO, art.4 unde se prevede că nici o persoană

nu poate fi urmărită sau pedepsită penal de jurisdicția aceluiași stat pentru săvârșirea unei infracțiuni, pentru care a fost deja achitată sau condamnată printr-o hotărâre definitivă, conform legii și procedurilor penale ale aceluși stat;

- nici de către organul de urmărire penală, nici de către instanțele de judecată nu au fost respectate prevederile art.275 alin.(1) pct.7), 8) Cod procedură penală, art.7 alin.(2) Cod penal, în sensul ilegalității ordonanțelor procurorilor prin care au fost anulate ordonanțele de încetare a urmăririi penale precum și de neîncepere a urmăririi penale în privința inculpatului Bejenaru Radic, și ilegalitatea ordonanței de punere sub învinuire care contravine prevederilor art.282 alin.(1) Cod de procedură penală.

9. Pe marginea recursurilor declarate, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹)Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință, în care a pledat pentru inadmisibilitatea acestora, din motiv că recurenții solicită reaprecierea probelor, iar aprecierea probelor tine de competența instanțelor de fond și de apel și astfel nu poate constitui temei pentru recurs.

10. Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2016, recursurile ordinare declarate au fost admise, decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10.1. Colegiul penal lărgit a constatat că, potrivit procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 16.12.2015 (f.d.185-186 vol. VIII), rezultă că inculpatul Bejenaru Radic a înaintat un demers, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru o altă dată, pe motiv că în timpul ședinței starea sănătății acestuia s-a înrăutățit, însă instanța de apel a ignorat demersul înaintat, fără să se pronunțe pe el, ulterior s-a retras în camera de deliberare, după care a pronunțat dispozitivul deciziei, fără a-i acorda inculpatului cel din urmă cuvânt, ceea ce constituie o încălcare gravă a prevederilor art. 413 alin.(7) Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel nu a ascultat poziția inculpatului asupra învinuirii, mai mult ca atât, că inculpatul a declarat că nu-i de acord cu poziția avocatului său.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel i-a încălcat grav dreptul inculpatului la apărare, prin faptul că nu ia acordat posibilitatea personal să-și exprime poziția în legătură cu învinuirea adusă sau asupra oricăror altor aspecte legate de cauză.

Instanța de recurs a indicat că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de motivele nominalizate și în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.art.414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Babcinschi Nelly în numele inculpatului Bejenaru Radic și admise apelurile procurorului și a părților vătămate Străisteanu Gheorghe și Străisteanu Natalia, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bejenaru Radic a fost condamnat în baza art.190 alin.(4) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul

de a ocupa funcții sau exercita activități ce țin de domeniul financiar-comercial pe un termen de 3 ani.

În baza art.385 Cod de procedură penală, a fost micșorat termenul închisorii, până la 7 ani.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat de la Bejenaru Radic în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe, prejudiciul material în sumă de 88 320 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

12. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a reținut că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a concluzionat că vinovăția inculpatului Bejenaru Radic a fost dovedită și acțiunile lui se încadrează în limitele art.190 alin.(4) Cod penal – escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții mari.

Astfel, instanța de apel a constatat în fapt că, Bejenaru Radic urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, la 5 septembrie 2006, activând în calitate de administrator la ÎI „Străisteanu Daniela” cu adresa juridică s. Țigănești, r-nul Strășeni și având în folosință automobilul de model Opel Vectra, cu n/î XXXX, care împreună cu actele era transmis lui pentru folosire în interesele de serviciu de către cet. Străisteanu Gheorghe, cunoscând cu certitudine că ultimul este arestat pe cauză penală, a telefonat-o pe Bectaraș Ntalia, pe numele căreia era înregistrat automobil Opel Vectra și care putea să-i elibereze o procură ce-i da dreptul de a efectua tranzacții cu autoturismul menționat și a convenit la o întâlnire cu ultima la 08.09.2006, pentru a-i fi eliberată procură pe acest autoturism. În vederea realizării intenției sale criminale, la 08.09.2006, întâlnindu-se cu cet. Bectaraș Natalia în apropierea biroului notarial privat ”Danu Inga”, situat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 8, i-a comunicat acesteia că urgent are nevoie de procură în interesele firmei în care activează, concomitent prezentându-i ultimei actele de pe automobilul Opel Vectra cu n/î XXXX și înșelând-o pe aceasta că este proprietarul mijlocului de transport menționat, a făcut-o pe Bectaraș Natalia să creadă în afirmațiile lui Bejenaru Radic și să-i elibereze procură pe numele lui.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, la 09.09.2006, Bejenaru Radic, a înregistrat automobilul Opel Vectra, cu n/î XXXX, pe numele cet. Mațoc Maria, iar ulterior automobilul a fost realizat altor persoane în vederea ascunderii urmelor infracțiunii.

Prin acțiunile intenționate ale lui Bejenaru Radic, părții vătămate Străisteanu Gheorghe i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 4.000 dolari SUA, care la momentul comiterii infracțiunii conform cursului valutar al BNM echivala cu suma de 53.240 lei.

Tot Bejenaru Radic, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada 26.04.2006-05.06.2006 activând în calitate de administrator al ÎI „Străisteanu Daniela” la centrul Turistic din s. Țigănești r-nul Strășeni, sub pretextul de a procura un năvod pentru pescuit, a însușit de la Străisteanu Gheorghe bani în sumă de 35.080 lei, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Așadar, inculpatul Bejenaru Radic, i-a cauzat părții vătămate Străisteanu Gheorghe în perioada 26.04.2006 - 05.09.2006, o pagubă în sumă de 88 320 lei, ce constituie proporții mari.

Instanța de apel a constatat că prima instanță la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art.101 Cod de procedură penală, greșit a concluzionat de a-l recunoaște pe Bejenaru Radic, vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal și a-l achita pe art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Astfel, necătând la faptul că inculpatul vina sa nu a recunoscut-o, vinovăția acestuia se întemeiază pe următoarele probe: declarațiile părților vătămate Străisteanu Gheorghe, Străisteanu Natalia; declarațiile martorilor Străisteanu Daniela, Cîrjev Andrei, Patîrniche Anatol, Țîgîrlaș Garic, Bectaraș Gheorghe, Boța Radj, Străisteanu Natalia, Cotelea Oleg, Șevțov Stepan, Dinu Andrei, Spătaru Boris, Bejenaru Petru, Gîrlean Leonid, Gîrjev Daniela, precum și pe probele scrise ale cauzei penale, cum ar fi: procura înregistrată de notarul Danu Inga cu nr. 205 la 15.01.2005, prin care Bota Radj, care acționa din numele lui Bectaraș Natalia i-a încredințat lui Străisteanu Gheorghe sau Străisteanu Natalia conducerea cu drept de deplasare peste hotare, vânzarea, donația, schimbul, a da în gaj sau cu drept de locațiune ... mijlocul de transport "Opel Vectra" cu n/î XXXX ... Procura fiind valabilă până la data de 12.11.2007; procura înregistrată de notarul Danu Inga cu nr. 6033 la 08.09.2006, prin care Bectaraș Natalia l-a împuternicit pe Bejenaru Radic să încheie acte juridice (vânzarea, contract de comodat, contract de locațiune) pe mijlocul de transport "Opel Vectra" cu n/î XXXX... Procura fiind valabilă timp de trei ani cu drept de substituie N.1; cererea depusă de Bectaraș Natalia notarului Danu Inga, înregistrată cu nr. 6618 la 26.09.2006, prin care s-a solicitat anularea procurii nr. 6033 la 08.09.2006 eliberată lui Bejenaru Radic; pașaportul tehnic eliberat la 09.09.2006 lui Mațoc Maria pe autoturismul de modelul "Opel Vectra", de culoare roșie, cu n/î C LJ 907; copia pașaportului tehnic eliberat pe numele lui Bectaraș Natalia pe automobilul model "Opel Vectra" cu n/î XXXX la 14.01.2004; copia autenticată a chitanței nr.037881 din 22.11.2005 Centrul tehnic și transport al DGLDA al MAI al RM, conform căreia pentru parcare automobilului de model "Opel Vectra" s-a achitat suma de 684,99 lei; procesul-verbal din 11.08.2010 de ridicare a înscrisului și înscrisul și înscrisul, prezentat de către Străisteanu Gheorghe ca dovadă a primirii banilor de către Bejenaru Radic. Conform înscrisului prezentat, lui Bejenaru Radic i s-a achitat suma de 17000 fără indicarea datei, de două ori suma de 2600 fără indicarea datei, 1490 lei la data de 22.05.2006, suma de 5890 la data de 05.07.2006 și suma de 5500 la data de 24.07.2006, iar la data de 26.04.2006 a achitat 100 dolari datorie și a mai achitat 200 pentru plasă și 700 pentru plasă; - conținutul raportului de expertiză grafologică nr. 2670 din 29 octombrie 2010, prin care s-a constatat, că semnăturile ce se află în rubrica „semnăturile despre primire din înscrisul prezentat de către Străisteanu Gheorghe ca dovadă a primirii banilor de către Bejenaru Radic au fost efectuate de către Bejenaru Radic.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că analizând probele expuse supra, confirmă că inculpatul Bejenaru Radic a dobândit ilicit bunurile părții vătămate Străisteanu Gheorghe prin înșelăciune și abuz de încredere, cauzându-i daune în proporții mari, adică a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a conchis că faptul că inculpatul nu recunoaște vina sa în cele incriminate, nu poate servi ca temei pentru achitarea ori încetarea procesului penal în privința sa, din moment ce probele cercetate în coroborare dovedesc vina inculpatului în cele incriminate, motiv din care argumentele aduse referitor la nevinovăția sa se resping ca afirmative.

Argumentele făcute de avocatul inculpatului privind încetarea procesului penal pe episodul

înstrăinării automobilului, deoarece există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra lui Bejenaru Radic pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, instanța de apel le-a considerat nefondate, deoarece din materialele cauzei, rezultă că ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 30.11.2006, ca și ordonanța de încetare a urmăririi penale din 06.06.2008, au fost anulate prin ordonanța procurorului Procuraturii Anticorupție din 27.03.2008. Ulterior, în baza ordonanței din 01.11.2008, Bejenaru Radic a fost pus sub învinuire pe art.195 alin.(1) Cod penal, iar mai târziu, la 21.06.2011, lui Bejenaru Radic i s-a înaintat învinuire în sensul agravării, conexasându-se două episoade și învinuindu-l pe art.190 alin.(4) Cod penal și art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Prin urmare, ambele episoade au fost comise în aceeași perioadă și inculpatul a urmărit același scop, acuzarea a solicitat ca el să fie tras la răspundere penală pe art.190 alin.(4) Cod penal, adică pe ambele episoade. Din materialele cauzei, rezultă că ordonanțele menționate supra au fost anulate în conformitate cu legile în vigoare, iar pornirea urmăririi penale pe episodul dat, a fost generată de apariția unor circumstanțe noi descoperite în cauză, care confirmă vinovăția inculpatului Bejenaru Radic.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul Bejenaru Radic este fără antecedente penale și această circumstanță a generat aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen mai aproape de limita minimă.

Totodată, instanța de apel a constatat încălcarea termenului rezonabil la examinarea cauzei penale date. Astfel, cauza dată s-a aflat pe rolul instanțelor judiciare din anul 2008 până în anul 2015. Din acest motiv, instanța de apel a aplica în privința inculpatului prevederile art.385 Cod de procedură penală și ea fost micșorat termenul pedepsei cu închisoarea stabilită în privința inculpatului Bejenaru Radic, iar admiterea acțiunii civile cu încasarea de la Bejenaru Radic în folosul lui Străisteanu Gheorghe a sumei de 88.320 cu titlu de prejudiciu material îi va aduce părții vătămate satisfacție echitabilă în raport cu circumstanțele infracțiunii

13. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

13.1. Inculpatul Bejenaru Radic, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

În motivarea recursului ordinar, recurentul invocă argumente similare cu cele indicate anterior de partea apărării în apelul declarat și descrise la pct.3. al prezentei decizii, suplimentar menționând următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- în instanța de apel, la ședința din 26.05.2015, a solicitat audierea pe viu a martorilor acuzării și anume: Spătaru Boris, Bejenaru Petru, Gîrlean Leonid și cercetarea probelor noi, audierea martorilor Zatic Alexei, Străisteanu Andrei, Zinoviev Constantin, însă instanța de apel a respins această solicitare pe motiv că Spătaru Boris, Bejenaru Petru, Gîrlean Leonid au fost audiați în prima instanță, iar martorii Zatic Alexei, Străisteanu Andrei, Zinoviev Constantin nu au fost audiați în prima instanță. Consideră, că prin refuz i-a fost încălcat dreptul la apărare;

- rejudecând cauza, nu au fost supuse verificării probele apărării, iar declarațiile martorilor acuzării urmează a fi apreciate critic;

- instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă declarațiilor inculpatului, prin care se confirmă nevinovăția acestuia, astfel s-a dat o prioritate nefondată probelor acuzării în detrimentul probelor apărării; - instanța de apel a acordat prioritate declarațiilor părții vătămate și martorilor acuzării, fără a intra în esența declarațiilor inculpatului.

13.2. *Avocatul Scutaru Ana în numele inculpatului*, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Bejenaru Radic să fie achitat, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea recursului sânt invocate argumentele că:

- instanța de apel și-a adoptat decizia fără respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, bazându-se doar pe probele acuzării, neluând în considerație probele apărării;

- instanța de apel a ignorat prevederile art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, și anume, hotărârea de condamnare a fost bazată pe presupuneri.

14. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece criticele invocate sunt vădit neîntemeiate.

15. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța de recurs este în drept să îl admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Deci, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursurilor declarate, se constată că, recurenții formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prescrise la pct. 6), 8) din alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, solicită achitarea, din motivul că acțiunile inculpatului nu conțin elementele constitutive ale infracțiunilor.

Verificând actele cauzei, în raport cu alegațiile recurenților, Colegiul penal lărgit conchide că, judecând apelul, instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

La caz, se reține că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 iulie 2014, cauza penală în privința lui Bejenaru Radic a fost trimisă la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, pentru a repara erorile judiciare depistate de instanța de recurs.

Analizând textul deciziei contestate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, nu a ținut cont de indicațiile menționate în decizia instanței de recurs și nu a reparat erorile judiciare comise de instanțele de judecată în procesul de examinare a cauzei

date la etapele anterioare.

Necesitatea conformării indicațiilor expuse de instanța ierarhic superioară față de instanța de rejudicare, este stipulată de prevederile art.436 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, care indică expres că pentru instanța de rejudicare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii, în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudicare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că instanța de apel, la rejudicarea cauzei, nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs ce i-au fost atribuite cu scop de verificare a erorilor invocate de către apelant în cererea de contestare a sentinței primei instanțe.

Astfel, în apelul declarat de partea apărării se invocă motivele privind ilegalitatea și netemeinicia hotărârii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra soluției adoptate fără a face o analiză amplă a tuturor probelor administrate în cauză, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor imputate.

Colegiul penal lărgit menționează că instanței de apel i s-a pus în sarcină verificarea declarațiilor părților vătămate, ale martorilor și probelor administrate la caz, cât și probele scrise prezentate de apărare care nu au fost apreciate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept concrete.

Astfel, instanța de recurs constată că, potrivit procesului verbal al ședinței instanței de apel din 30.11.2017 (f.d.52-53 vol. X) conform art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, la verificarea de către instanța de apel, dacă sunt probe suplimentare, acuzarea a menționat că nu sunt probe suplimentare, limitându-se doar la cercetarea probelor administrate în prima instanță care au fost puse la baza deciziei de achitare a inculpatului.

Instanța în mod divergent a respins versiunea de apărare a inculpatului că, Gh. Străisteanu singur i-a spus să înstrăineze automobilul în contul achitării dator

iilor salariale și contrar acestei concluzii, reține *în fapt* că, R. Bejenaru a comis actele de înșelăciune folosindu-se de calitatea sa de administrator.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus asupra unui aspect din declarațiile depuse în favoarea acuzării, care însă vin să confirme versiunea inculpatului și anume că, ” ... R. Bejenaru trebuia singur să-și asigure sie achitarea salariului”.

Instanța de apel, contrar indicațiilor expuse în decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, a ignorat temeiurile pentru care a fost anulată decizia de condamnare a Curții i de Apel Chișinău din 21.11.2013.

La fel, instanța de apel, eronat a motivat că nu se va pronunța asupra plângerilor inculpatului, sub pretextul că acestea sânt de competența judecătorului de instrucție, or, cauza deja se află în instanța de judecată și anume instanța urmei să se expună pe fond în privința acestor plângeri.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit constată că, la rejudicarea cauzei, instanța de apel, nu s-a conformat cu exactitate situației stabilite de către instanța de recurs și nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, indicate în pct.3.3. a prezentei decizii, constatând, că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(4) Cod penal, fără a fi dată o analiză amplă tuturor probelor

administrare în cauza dată, fără a aprecia *fiecare probă separat*, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare.

În apeluri și recursuri, inculpatul și apărătorul acestuia au supus criticii concluziile instanțelor de judecată că, în cauza dedată judecării, sânt suficiente dovezi confirmatoare că inculpatul nu a comis infracțiunea imputată. După cum a fost menționat în decizia adoptată de către instanța de recurs din 01 iulie 2014, probele administrate nu au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile instanței de apel sunt formale și premature, ce nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel, după o sentința de achitare (episodul II), și-a motivat decizia adoptată, inclusiv pe declarațiile acuzatorii ale mai multor martori printre care, N. Străisteanu, G. Țîgîrleaș, Gh. Bectaraș, R. Boța, O. Cotelea, S. Șvețov, A. Dinu, din lista probelor prezentată de procuror, astfel descriindu-le în decizie, nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că argumentele recurentului cu privire la faptul că instanța de apel nu a dat apreciere probelor administrate pe caz și nu a dat răspuns la argumentele invocate în apelul apărării, și-a găsit confirmare, de aceea rezultatele activității organului de urmărire penală și baza probatorie propusă de partea acuzării și partea apărării în cadrul acestei cauze penale, urmează a fi verificată în mod repetat de către instanța de apel la rejudecarea cauzei, în ședințele de judecată publice, cu respectarea drepturilor procesuale ale persoanelor implicate pe caz, respectându-se principiile prezumției nevinovăției, contradictorialității procesului penal și legalității armelor în proces, stipulate la art.art.7, 8, 24 Cod de procedură penală, ceea ce nu a fost efectuat.

Neexpunerea sau expunerea neclară și evazivă, în privința argumentelor invocate în apel, echivalează cu admiterea erorilor procesuale admise de către Curtea de apel Chișinău, care, în opinia Colegiului penal lărgit, cad sub incidența prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie confirmă necesitatea casării deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate la modul cuvenit, de către instanța de apel, fiecare probă în parte și toate probele în cumul, în scopul adoptării unei soluție legale și corect argumentate.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual penale asupra tuturor motivelor invocate de apelant în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, să elucideze toate erorile admise în motivarea soluției adoptate și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

16. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de inculpatul Bejenaru Radic și de avocatul Scutaru Ana în numele acestuia, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Bejenaru Radic xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Bejenaru Radic xxxx urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe altă cauză sau acesta nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 04 decembrie 2018.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Galina Stratulat

Victor Burduh